

Przeczytaj całą publikację pod adresem: [10.1787/soc_glance-2019-en](https://doi.org/10.1787/soc_glance-2019-en)

Społeczeństwo w skrócie 2019 **Wskaźniki społeczne OECD**

Streszczenie w języku polskim

Do pełnoprawnego uznania lesbijek, gejów, osób biseksualnych i transpłciowych (LGBT) w krajach OECD prowadzi jeszcze długa droga. Ogólnie ujmując, osoby LGBT nadal spotykają się z różnymi formami dyskryminacji. Dyskryminacje te są tymczasem nie do zaakceptowania nie tylko z etycznego punktu widzenia - są też źródłem wysokich kosztów gospodarczych i społecznych. Integracja mniejszości seksualnych i płciowych powinna być więc ważnym celem polityki prowadzonej przez kraje OECD.

Pierwszy rozdział niniejszego raportu przedstawia jasny przegląd danych dotyczących wielkości grup mniejszości seksualnych i płciowych oraz sytuacji społeczno-gospodarczej osób LGBT w krajach OECD. Raport potwierdza, że dyskryminacje anti-LGBT mają negatywny wpływ na sytuację ekonomiczną i zdrowie psychiczne milionów ludzi, i wskazuje najlepsze strategie tworzenia ram lepiej integrujących mniejszości seksualne i płciowe.

Osoby LGBT są liczną mniejszością

Żaden spis ludności nie zawierał do tej pory pytań dotyczących orientacji seksualnej i tożsamości płciowej, aby zidentyfikować osoby LGBT, a zaledwie kilka reprezentatywnych w skali krajowej badań ankietowych obejmowało te kwestie. W 14 krajach OECD, dla których dostępne są szacunkowe dane, osoby LGB stanowią 2,7% populacji osób dorosłych. Innymi słowy, w tych 14 krajach OECD co najmniej 17 milionów dorosłych określa się jako LGBT (przy czym liczba 17 milionów dorosłych jest tu dolną granicą, gdyż ze względu na luki w danych nie bierze ona pod uwagę osób transpłciowych), co stanowi populację porównywalną do ogółu mieszkańców Chile lub Holandii.

Odsetek osób uznających się za LGBT rośnie

Analiza reprezentatywnych w skali krajowej badań ankietowych ukazuje, że z badania na badanie odsetek osób określających się za LGBT stale rośnie. Tendencja ta będzie prawdopodobnie się utrzymywać w kolejnych latach, gdyż swoją przynależność do mniejszości seksualnej lub płciowej częściej ujawniają młodsze osoby. W Stanach Zjednoczonych na przykład tylko 1,4% osób urodzonych przed 1945 r. uznaje się za LGBT, w porównaniu do 8,2% „milenialsów” (osób urodzonych w latach 1980-1999).

Pomimo coraz szerszej akceptacji mniejszości seksualnych i płciowych uczucie dyskomfortu wobec osób homoseksualnych i transpłciowych jest powszechnie rozpowszechnione

Na całym świecie zachowania wobec osób LGBT polepszają się, przy czym są one znacznie bardziej pozytywne w krajach OECD niż gdzie indziej. Niemniej jednak jest w tej kwestii jeszcze wiele do zrobienia. Kraje OECD, które uzyskały 5 punktów w 10-punktowej skali akceptacji, są w pół drogi ku pełnemu

społecznemu zaakceptowaniu homoseksualności. Co więcej, tylko mniejszość respondentów w krajach OECD zaakceptowałaby, aby ich dziecko ubierało się i uznawało się za dziecko drugiej płci. Uczucie dyskomfortu jest nieznacznie silniejsze w stosunku do osób transpłciowych niż do osób LGB.

Osoby LGBT zgłaszają liczne przypadki dyskryminacji

W krajach OECD średnio jeden respondent LGBT na trzech przyznał, że osobiście doświadczył dyskryminacji ze względu na swoją orientację seksualną i/lub tożsamość seksualną. Podobnie jak w przypadku odczuć wobec osób LGB, które są bardziej pozytywne niż w przypadku osób transpłciowych, osoby transpłciowe odczuwają dyskryminację częściej niż osoby homoseksualne i biseksualne.

Dane wskazują na silne defaworyzację osób LGBT na rynku pracy

Porównanie wyników na rynku pracy osób LGBT i pozostałych osób dorosłych w krajach OECD było przedmiotem prawie 50 prac naukowych opartych na reprezentatywnych danych. Prace te wskazały, że osoby LGBT są defaworyzowane w kwestii sytuacji zawodowej i zarobków - mają one 7% mniej szans na zatrudnienie niż osoby nie-LGBT, a ich zarobki są o 4% niższe. Sytuacja, z jaką zmierzają się mniejszości seksualne i płciowe, jest jednak prawdopodobnie trudniejsza, jako że osoby LGBT, które ujawniają swoją orientację seksualną i tożsamość płciową w badaniach ankietowych są częściej w dobrej sytuacji materialnej.

Dane doświadczalne potwierdzają, że osoby LGBT są dyskryminowane

Dyskryminacja rynku pracy wobec kandydatów LGBT została zmierzona poprzez porównanie odsetka szans, z jakim dwóch fikcyjnych kandydatów może zostać zaproszonych na rozmowę o pracę - przy czym jeden kandydat jest postrzegany przez pracodawcę jako LGBT, a drugi jako nie-LGBT. Wyniki badania potwierdzają, że kandydaci homoseksualni mają 1,5 raza mniej szans na rozmowę o pracę w porównaniu z innymi kandydatami heteroseksualnymi, gdy ich orientacja seksualna jest zasugerowana poprzez działania charytatywne lub pracę w organizacjach gejowskich lub lesbijskich. Dane doświadczalne wskazują także na silną dyskryminację kandydatów osób transpłciowych oraz osób LGBT poza rynkiem pracy.

Osoby LGBT są w wyższym stopniu narażone na zaburzenia zdrowia psychicznego

Reprezentatywne badania wskazują na to, że wśród osób LGBT powszechne jest występowanie zaburzeń psychicznych. Słabsze zdrowie psychiczne mniejszości seksualnych i płciowych częściowo wynika z odczuwanej przez nie stygmatyzacji. Żyjąc w otoczeniu społecznym, które powszechnie postrzega heteroseksualność i zgodność płci w dniu narodzenia z tożsamością płciową za jedyną opcję normalnego życia, osoby LGBT doświadczają presji, której nie podlegają osoby heteroseksualne i cisplciowe.

Dla lepszej integracji osób LGBT konieczne jest uwidocznianie w statystykach krajowych tej grupy oraz trudności, z jakimi się ona zmierza

Zbieranie informacji na temat orientacji seksualnej i tożsamości płciowej w spisach ludności, a także w badaniach ankietowych dotyczących krajowej siły roboczej, zdrowia i ofiar przestępstw jest kluczowe dla lepszego rozumienia trudności, z jakimi zmierzają się osoby LGBT. Pomimo że jedynie nieliczne kraje OECD wprowadziły pytania dotyczące orientacji seksualnej i tożsamości płciowej do reprezentatywnych na skalę krajową badań ankietowych, doświadczenia te są pomocne przy określaniu dobrych praktyk dotyczących sposobu zbierania wrażliwych informacji tego typu.

Prawne zakazywanie dyskryminacji anty-LGBT oraz zapewnianie równych praw osobom LGBT jest kluczowe dla poprawy ich sytuacji

Wzmacnianie przepisów antydyskryminacyjnych i praw dotyczących równouprawnienia to środki pozwalające polepszyć integrację osób LGBT nie tylko poprzez zniechęcanie potencjalnych sprawców, lecz również przez kształtowanie norm społecznych. Ludzie postrzegają zmiany prawne za odzwierciedlenie zmian dotyczących tego, co jest społecznie akceptowalne i są skłonni do przyjęcia nowego stanu rzeczy. I tak, akceptacja homoseksualności zwiększyła się znacznie szybciej w krajach, które wdrożyły przepisy uznające związki osób tej samej płci, co sugeruje, że zmiany prawne rzeczywiście wpływają na zmiany zachowań.

Kształcenie ludności w kwestii umiejętności zwalczania podświadomej stronniczości to kluczowy element każdego programu działań mającego na celu lepszą integrację osób LGBT

Trening podświadomej stronniczości polega na uświadamianiu ludziom ich podświadomych uprzedzeń i stereotypów oraz uczenie ich, w jaki sposób je zwalczać. Analizy skuteczności tego typu szkoleń są rzadkie, dowodzą one jednak, że działania te - nawet krótkie - mogą przynosić bardzo dobre rezultaty. W Stanach Zjednoczonych dzięki krótkiej inicjatywie typu „od drzwi do drzwi”, obywatele stali się bardziej otwarci i życzliwi w stosunku do osób transpłciowych, a rezultaty tej inicjatywy były nadal widoczne trzy miesiące po jej zakończeniu.

© OECD

Niniejsze podsumowanie nie jest oficjalnym tłumaczeniem materiałów OECD.

Kopiowanie niniejszego podsumowania jest dozwolone pod warunkiem zamieszczenia informacji o prawach autorskich OECD i tytułu oryginalnej publikacji.

Wielojęzyczne podsumowania są tłumaczeniami fragmentów dokumentów OECD, pierwotnie opublikowanych w językach angielskim i francuskim.

[Przeczytaj pełną wersję w języku angielskim w iBibliotece OECD!!](#)

© OECD (2019), *Society at a Glance 2019: OECD Social Indicators*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/soc_glance-2019-en